

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

§. 2. An Papa sit supra Conciliu[m]?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

contingere errorem, non negamus, quia contingit sine præjudicio infallibilitatis Ecclesie circa *res fidei & morum*. An verò hæc in uno vel altero ex dictis contigerit error, præsciudicimus, cum examinare non permittat præstituta nobis brevitatis. 8. vel verba Concilij à pervertis malevolè trahuntur in alienum sensum. 9. vel denique omnino depravantur, aut perperam citantur,

ut sit ab hæreticis, qui sine fraude & mendacijs rem suam tueri nequeunt. Atque ex his novem responsum fontibus semper unus aut alter quadrabit ad solvendas objectiones. Adde, quòd contra hæreticos, aliunde quam ex Scriptura contra nos argumenta petentes, excipere possumus: nihil enim juxta ipsos firmum est, nisi SS. Litteris expressum, aut inde clarè deductum.

§. II.

An Papa sit supra Concilium?

Sciendum 1. Statum quæstionis versari in hoc: utrum Papa *solus* (sine Concilio sumptus) sit majoris auctoritatis, potestatis, & infallibilitatis, quam sit Concilium *solum* (sine Papa præsentente, vel consentiente, spectatum) ita ut penes Papam sit dirigere, corrigere, approbare, vel reprobare Concilium & ejus acta; an vicissim penes Concilium (cum Capite non unitum) sit judicare, corrigere, & si videatur, etiam punire & deponere Papam. Nam Concilium, cum Papa conjunctum, esse majus quid extensivè, nemo negat. 2. Sermonem esse de Papa certo, & non notoriè hæretico; si enim Papa esset dubius, aut notoriè & contumaciter hæreticus, eum à Concilio judicari, & etiam ministerialiter depòni posse, nemo inficias ibit, cum Ecclesia vel maximè intersit, sibi posse providere de Capite certo, indubitato, & legitimo. 3. Quamvis hæc quæstio non solum cum hæreticis, sed etiam cum

quibusdam Catholicis (paucis tamen, & serè solis Gallis, quorum etiam plerique mali citantur, tum quia solum loquuntur de Pontifice dubio, tempore schismatis, tum quia variè videntur sentire, tum quia Propositiones Parisienses, in præjudicium Romani Pontificis factæ anno 1682. sub Innoc. XI. iterum revocatae sunt (approbante Rege, laudatissimo Catholica Religionis Zelatore) à Clero & Episcopis Gallie post aliquot annos sub Innocentio XII. Ut adeò præter Maymburgum & Dupinum, aliosque intempestivos Scriptores, qui post editas Propositiones Parisienses ante earum revocationem scripserunt, moderno tempore vix alios reperias ingens tamen inter utrosque adversarios discrimen esse: nam Catholici Adversarij fatentur, Papam esse Christi Vicarium, Petri Successorem in Primatu (scilicet honoris & præminentie) Jure Divino, & esse Caput Ecclesie, & omnium Episcoporum, sed scorsim,

R. P. Pichler Theol. Polemica.

B b b 2 non

non collectim sumptorum; quæ omnia ab hæreticis negantur. Vanè igitur triumphant, quasi secum sentirent Catholici. Neque dicant, Catholicos non esse unanimes in rebus fidei: quia Papam esse supra Concilium nondum est clarè & expressis verbis ab Ecclesia definitum pro articulo fidei. Quamquam mihi videatur probabilius esse, imò moraliter certum, quòd hæc veritas sit satis revelata, & definita. Unde

15. Dico. Papa est supra Concilium, juxta sensum antea explicatum. Prob. 1. ex Scriptura. Petrus (consequenter & Papa, ejus Successor) fuit à Christo constitutus Pastor omnium fidelium, aded ut, quisquis vult esse ovis Christi, Petro & ejus Successori Papæ subiectus sit velut Pastori Supremo: atqui omnes fideles, etiam Episcopi, sunt oves Christi, & quidem etiam tunc, quando sunt congregati in Concilio: ergo etiam Episcopi in Concilio congregati sunt subiecti Papæ: ergo Papa est supra Concilium. M. constat ex Jo. c. 21. ubi ad solum Petrum, presentibus licet alijs Apostolis, dixit Christus: *pasce oves meas*, sine ulla exceptione & restrictione. Simile quid dixit idem Christus ad solum Petrum Luc. 22. *confirma fratres tuos.* Item Mat. 16. *super hanc Petram edificabo Ecclesiam meam. Tibi dabo claves Regni Cælorum.* Hæc ad solum Petrum (non ad Apostolos, etiam in Concilio congregatos, præsertim excluso Petro) dicta de solo Petro intelligi debent.
16. Prob. 2. ex ipsiis Concilijs. Conc. Nicænum I. Can. 39. ait: *Qui tenet*

Sedem Romæ, Caput est, & princeps omnium Patriarcharum, quandoquidem ipse est primus, sicut Petrus, cui data est potestas in omnes Principes Christianos, & omnes populos eorum, ut qui sit Vicarius Christi super cunctos populos, & cunctam Ecclesiam Christianam, & quicumque contraxerit, à Synodo excommunicatur. Chalcedonense to. 2. Concc. p. 139. edit. Colon. ad Leonem Papam sic scripsit: *quibus (Concilij Patribus) inquit ut Caput patras.* Florentinum Sess. ult. in litteris Unionis sic dicit: *Item diffinimus, sanctam Apostolicam Sedem, & Romanum Pontificem in Universum Orbem tenere Primatum, esse Successorem B. Petri Principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesie Caput -- & ipsi B. Petro pasceudi, regendi, & gubernandi Universalem Ecclesiam à Domino nostro JESU Christo plenam potestatem traditam esse.* Lateranense, cui ipse Rex Christianissimus se imbræsum sanctè promisit, sub Leone X. sess. 11. docet, Papæ auctoritatem Concilio præcellere, & auctoritatem super omnia Concilia habere; idque exemplis Antiquorum Conciliorum probat Ita Concc. Oecumenica. Audiatur etiam unum vel alterum Particulare. Romanum sub Sylvestro, uti & Romanum sub Leone III. & aliud Romanum sub Symmacho, item Sinueslanum dicunt, *Papam nullius iudicio esse subiectum extra casum hæresis, judicare omnes, ipsum verò à nemine, nequidem à toto Clero judicari posse.* Agmen claudat Constantinopolitanum IV. quod

quod fuit Oecumenicum. Istud
 can. 13. aperte asserit, *ne quidem à Con-*
cilio Generali posse in Romanis Episcopum
sententiam dici. Quid ad hæc Adver-
 sarij Catholici? si hæresim effugerint,
 saltem temeritatem non effugient.
 Notentur verba, quibus Papa dicitur
Vicarius Christi, Successor Petri cum
plenitudine potestatis, Caput super om-
nes Patriarchas & Principes & populos
Christianos & Universalem Ecclesiam
 &c. Ubi hæc & similia dicuntur de
 Concilio, Papæ non unito? Aut si
 Concilium sine Papa velint Adversarij
 facere Christi Vicarium, Caput Ecclesie
 &c. duo erunt æqualis potestatis Vicarij
 Christi, duo Capita Ecclesie, & sic Ec-
 clesia biceps.

17. Prob. 3. ex ratione. Ecclesia Uni-
 versalis etiam in Concilio congregata

Solvuntur Objectiones.

18. Ob. 1. ex Scriptura. Mat. 18. uni-
 versaliter dicitur: qui Ecclesiam non
 audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publi-
 canus: ergo omnes, etiam Papa, subja-
 cet iudicio Ecclesie. 2. In illis texti-
 bus, quos adduximus pro nostra sen-
 tentia, nomine *Petri* intelligitur tota
 Ecclesia, & illa verba dicebantur Petro ut
 representanti Ecclesiam: ergo. R. ad
 1. Concilium sine Papa non est Eccle-
 sia, nec representative: ergo Eccle-
 sia, quæ audiri debet, sunt Præsules
 cum Papa, seu Concilium Papæ uni-
 tum. Dein ibi nomine Ecclesie non
 intelligitur Generale Concilium, ut
 patet ex contextu, sed pastores particu-
 larium Ecclesiarum. Ad 2. N. A. si

est unum Corpus visibile: ergo debet
 habere Caput visibile: sed aliud visibile
 Caput Ecclesie, etiam in Concilio
 congregatæ, non potest assignari, nisi
 Papa: ergo. Confirmatur. Papa non
 accipit suam potestatem ab Ecclesia, vel
 à Concilio, sed à Christo: ergo Papa
 non dependet à Concilio, neque subja-
 cet Decretis Concilij Generalis, sal-
 tem quoad vim coactivam, imò &
 quoad vim direttivam, quamvis valde
 deceat, ut salubriter decreta observet
 etiam Prima Sedes. Unde paritas non
 est cum Rege, & Generali Præposito
 alicujus Ordinis Religiosi, qui subja-
 cent Comitibus Generalibus; quia Rex à
 Regno, talis Superior ab Ordine Reli-
 giolo habent suam potestatem, non
 immediatè à Christo, sicut Papa.

enim id verum esset, sensus verborum
 Christi esset aperte nugatorius, scilicet
 iste: *Tu Ecclesia pasce Ecclesiam meam:*
fundabo Ecclesiam super Ecclesiam &c.
 quid enim est Petrus, ut Ecclesiam
 representans, aliud quàm Ecclesia re-
 presentata in Petro?

Ob. 2. ex Concilijs. Conc. Pisanum 19.
 anno 1409. deposuit duos Pontifices
 Benedictum XIII. & Gregorium XII.
 de Papatu contententes: ergo exercuit
 jurisdictionem in Pontifices. 2. Conc.
 Constantiense Sess. 4. & 5. dixit, *Concili-*
um Generale immediatè à Christo
habere suam potestatem, cui quilibet
etiam Dignitatis Papalis, obedire
tenetur in his, quæ pertinent ad suam

extirpationem illi schismatis (de tribus Pontificibus pro Papatu contententibus) & *ad reformationem Ecclesie in Capite & membris*: ergo pene Concilium Generale est potestas reformandi non tantum membra, sed etiam Caput Ecclesie. 3. Concilium Basileense omnino definivit Sess. 2. *Pontificem subjacere Concilio*, & postea auctoritative Eugenium IV. Pontificem citavit, suspendit, deposuit: ergo.

R. ad 1. de Concilio Pisano apud plerosque Auctores Catholicos esse dubium, an fuerit legitimum, & depositionem Pontificum, ab ipso attentatam, non multum fuisse curatam, patet inde, quia memorati duo Pontifices postea adhuc permanserunt probabiles Pontifices, & ut tales non modò multi fideles, sed & Concilium Constantiense agnovit. Deinde non negamus, in Pontifices solum *probabiles & dubios* posse sententiam ferri à Concilio. Ad 2. Conc. Constantiensi pariter res erat tantum de Pontificibus *dubijs*, vel *schismaticis*, vel *haereticis accusatis*, cujusmodi erant illius temporis tres Pontifices pro Papatu litigantes; cum sua decreta de Superioritate Concilij supra Papam expressè restringat ad casum praesentis tum *schismatis*. Adde, quòd Sessiones 4. & 5. ubi tam ampla potestas tribuitur Concilio, non sunt approbate; nam Martinus V. qui approbavit Concilium Constantiense sess. ultima, tantummodo approbavit, *qua in materia fidei statuta erant*: & *conciliariter*. Atqui Concilium esse supra Papam nec est materia fidei; alioquin totus serè Orbis Catholicus, ex-

ceptis paucis Gallis, esset haereticus; neque id *Conciliariter* est decisum, ut luculentè ostendit P. Leytam discept. 5. s. 2. & alij: nec universaliter, sed tumultuatiè, & solum à quibusdam schismaticis, repugnantè majori & saniori Patrum parte, & nondum constituto Capite. Quam verò nobis potius, quam Adversarijs faveat Concilium Constantiense, cui serè omnia tribuunt, colligere licet ex Martini V. Bulla Approbationis, in sess. 45. & ult. ubi pronuntiat apertè, Papam canonicè electum supremam in Ecclesia Dei habere potestatem. Ad 3. Concilium Basileense, quamvis legitime inchoatum sit, tamen brevè desijt in *Conciliabulum* schismaticum, sathanicum, furiosum, vesanum &c. ut illud appellant sancti Antoninus, Bernardinus, & alij, qui eo tempore vixerunt. Et quando habitata est sessio 2. Pontifici tam injuriosa, jam fuerat solutum, & translatum Ferratam, ac inde Florentiam, ubi ipsèmet Pontifex Eugenius praesidebat. Quae post hanc Sessionem 2. acta sunt, vel sunt acta post discessum Legatorum Papae, vel ab his ex proprio sensu sine instructione & ratificatione Papae, adeòque invalidè, praesertim dùm constituerunt Antipapam Felicem V. Nicolaus V. quidem ad cavenda nova dissidia postmodum confirmavit, & ratas habuit Beneficiorum collationes, provisiones, & privilegia, à Conciliabulo Basileensi & Felice V. Pseudo-Papa prius invalidè concessa; sed quoad caetera nequiquam approbavit Concilij acta. Vide tom. 4. Concedit. Colon. p. 97. Item revocavit censuras & poenas, ab Eugenio inflictas

Basi-

Basileensibus; quia & isti posuerunt contumaciam, suis decretis contra Auctoritatem Pontificiam abrogatis.

20. Dices. Ex Historia Ecclesiastica patet, jam sæpius fuisse appellatum à Papa ad futurum Concilium. Sic à Bonifacio VIII. appellavit Philippus Pulcher Rex Gallie, ab Innocentio IV. Legatus Friderici II. Imperatoris &c. Ergo agnitum est, Concilium esse supra Papam; quia appellatio fit à Judice inferiore ad superiorem. R. Fuit quidem aliquoties appellatum, sed male, injuste, & de facto, non de jure; omnesque appellationes hujusmodi sub pœna Excommunicationis prohibere Calixtus III. Pius II. Sixtus IV. & rectè quidem. Vel enim appellatio fieret à Papa ad Concilium Papæ unitum, vel non unitum? si posterius; tunc appellatio fieret ad Concilium illegitimum, & ad Judicem nullibi & nunquam futurum. Si prius; tunc fieret appellatio à Papa ad Papam, & ad talem Judicem, qui nunc non est, & probabilissimè nunquam erit, quamdiu vivunt Partes litigantes; cùm Concilium Generale rarissimè & non nisi cum summis difficultatibus cogi possit. Quod nihil est aliud, quam perditæ causæ moram & asylum querere, eludere sententias, & lites reddere immortales. Adde, quòd ejusmodi Appellantibus facile postmodum foret etiam contra Concilium excipere, dicendo, illud non esse legitimum, liberum, à Spiritu S. directum. Ita Lutherus primò appellavit à Caetano Cardinali ad Papam, dein à Papa male informato ad Papam melius informa-

tum, tum à Papa ad Concilium, & ubi vidit coactum Concilium, à Concilio ad Scripturam S. ab hac ad instinctum internum & sensum proprium, adeoque ad se ipsum. Sic nempe se ipsos denique constituunt Judices ejusmodi appellantes, sed tam ineptè, quàm iniquè. Responderi fortè posset 2. appellationes Catholicorum à Papa ad futurum Concilium olim factas esse, non tanquam ad majus Tribunal, quia factæ erant ad Concilium Papæ unitum, & ejus auctoritate fultum, sed ad melius pleniusque informandum Papam per Concilium Universale, quod insinuari videtur in ipsa forma appellandi, quæ apud Philippum Pulchrum fuit hujusmodi: *à Sanctissimo Domino nostro N. minus debite consulto ad se ipsum melius consulendum &c. appellamus.*

Ob. 3. ex ratione. Papa est pars Ecclesiæ: ergo est minor quàm tota Ecclesiæ in Concilio congregata. 2. Papa est filius Ecclesiæ, & Ecclesiæ est Mater: Filius autem est minor Matre. 3. Episcopi in Concilio ferunt sententiam auctoritate Divina: ergo sine Papa sunt infallibiles. 4. Potentia agendi principalis est in toto, quàm in parte: Sed Ecclesiæ est aliquod totum, & Papa est pars: ergo. 5. Ecclesiæ eligit Papam, & Christus dirigit Ecclesiæ, etiam mortuo Papa & Sede vacante: ergo Papa accipit suam potestatem ab Ecclesiæ, & penes Ecclesiæ est summa auctoritas, etiam Papæ non unitam.

R. ad 1. Transf. A. N. C. vel D. est minor *extensivè*, hoc est, in Concilio

sunt plures homines, nempe præter Caput etiam membra. C. Conf. intensive, hoc est, minor auctoritate, potestate, & infallibilitate, præsertim respectu Concilij sine Papa sumpti. N. C. nam in Papa residet tota potestas Christi Vicaria. Ad 2. D. M. Papa, ut est persona privata, est filius Ecclesie. C. M. prout Pontifex. N. quia Pontifex est *Papa* seu Pater Ecclesie. Ad 3. Dist. Ant. dicunt sententiam auctoritate Divina absolute N. A. conditionate, si nempe conspirent cum Christi Vicario. Transeat, dubium enim adhuc est, utrum potestate immediate accepta à Christo, an verò potestate à summo Pontifice immediate sibi communicata, adeoque solum mediate accepta à Christo. Deinde sit, quòd auctoritate Divina dicant sententiam, quando sunt uniti Papæ; id tamen verum non est, quando Concilium est sine Capite. Ad 4. hoc verum est de toto Naturali & Phisico, in quo virtus agendi procedit ab intrinseco, hoc est, ab essentia; at in toto Morali & Supernaturali, in quo virtus agendi procedit ab extrinseco, id verum non est. Ecclesia est totum Morale & Supernaturale, habens suam potestatem à Christo, & quidem soli Capiti immediate & principaliter communicatam. Ad 5. Quamvis Ecclesia habeat potestatem eligendi Papam, tamen ipsa non tribuit ipsi jurisdictionem Christi vicariam, sicut Canonici eligentes Episcopum non tribuunt ipsi potestatem & Ordinem Episcopalem, utpote quibus ipsimet carent. Mortuo Papa in Ecclesia non datur potestas Christi vicaria formaliter, sed tantum

radicaliter, hoc est, eatenus, quatenus Ecclesia potest eligere novum Pontificem, cui deinde à Christo conferatur summa potestas, ut vel solus vel cum Concilio controversas possit decidere.

Dices. Si tota potestas Christi vicaria est penes solum Pontificem, tunc frustra convocata sunt hæcenus tot Concilia tantis expensis, tantòque molimine: sed hoc dici non potest: ergo. 2. Est juris Naturalis, ut subditi possint se liberare à malo Principe: ergo & membra Ecclesie habebunt potestatem deponendi & coercendi Papam facinorosum, Ecclesie noxium &c. serè sicut possunt deponere Papam hæreticum. R. ad 1. N. M. quamvis non fuerit absolute necessarium congregare Concilia, tamen fuit ad melius esse; quia Concilia profunt ad hoc 1. ut magis convincantur protervi, & nullus omnino locus excipiendi ipsis relinquatur, præsertim quamdiu toleratur sententia, docens, Concilium esse supra Papam. Dico, *toleratur*; nam ista sententia præcisè toleratur ut non hæretica; nullam verò habet probabilitatem, utpote fundamentis contrarijs enervatam. Quo casu nec Auctores, licet plures essent, ipsi aliquam probabilitatem conciliant; nam præsumptio cedit veritati. 2. Ut dogmata in Concilij definita magis innotescant per totum Orbem, & facilius suaviorque sit executio earum rerum, quæ decernuntur præsentibus & consentientibus totius Mundi Prælati, qui commodè vocari & adesse possunt. 3. ut decretis fidei & morum hoc modo accedat major auctoritas *Humana*, eò quòd

quod humanitus non facillè contingat, ut tot viri sapientissimi & probatissimi fallantur, & iniqua precipiant. Ad 2. Dist. Ant. ut subditi, qui suo Principi contulerunt jurisdictionem in se, possint se ab illo liberare, si malus sit. C. Ant. qui ipsi non contulerunt jurisdictionem. N. Ant. Ecclesia non confert Papæ jurisdictionem suam. Quid ergo superest Ecclesie, si criminolum nanciscatur Pontificem? R. debet confugere ad preces & opera sancta, ut DEUS pro sua Providentia & Clementia suc-

currat. Dein potest à Concilio, vel alijs, modestè admoneri, rogari, fratèrne corripì, & si Ecclesie damnosus sit, etiam coerceri jure defensionis: imò si vi, aut injustis legibus, aut alio modo niteretur nocere Ecclesie, posset etiam tanquam invasor armis repelli, & ipsi resisti jure naturali justæ defensionis, cum moderamine tamen inculpatae tutelæ, quia tali casu non potestati Papali, sed injustæ invasioni resisteretur.

ARTICULUS III.

An Papa, etiam extra Concilium Generale, sit legitimus Controversiarum fidei Judex?

SUMMARIUM.

1. Certum est, dari debere in Ecclesia Judicem Controversiarum fidei.	in approbandis Religiosis Ordinibus, canonizandis Sanctis, censurandis propositionibus.
2. Qui sit infallibilis, & summa potestate præditus.	11. Et quam certa hæc sint.
3. Papa considerari potest & debet ut homo privatus, & ut Rector Ecclesie, seu ex Cathedra loquens, quid hoc sit.	12. Papa etiam extra Concilium est legitimus Judex Controversiarum in rebus fidei & morum.
4. Papa ex Cathedra loquens (etiam extra Concilium) ferre potest leges totam Ecclesiam obligantes.	13. 14. 15. Quid opponatur Pontificis potestati ad ferendas leges universales & in conscientia obligantes.
5. Et infallibiles decisiones facere circa res fidei.	16. Quid opponatur ejus infallibilitati in definiendis articulis fidei, ex ratione.
6. Quod ostenditur ex Scriptura.	17. Quid ex paritate cum alijs vitijs, in qua cadere potest Papa.
7. Ex Traditione.	18. Quid ex Scriptura.
8. Et ratione.	19. Quid ex rebus gestis Pontificum.
9. Nec opus habet consensu Ecclesie.	20. Quid
10. An Papa sit infallibilis speciatim	21. Quid

R. P. Pichler Theol. Polemica,

Ccc